

गर्भ संस्कार केंद्र

जळगांव जिल्हयातील कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी लोक सहभागातुन गर्भसंस्कार केंद्र/मदर केअर सेंटर सुरु करण्यात आली आहेत. कुपोषणला पुर्णतः आळा घालण्यासाठी जन्मास येणारी मुले कमी वजनाची असू नये यासाठी स्त्री ज्यावेळी गरोदर असते त्यावेळी तिच्या आहार व पोषणाकडे व्यवस्थित लक्ष दिल्यास तिच्या पोटी येणारे अपत्य हे कमी वजनाचे असणार नाही. गर्भावस्थेत स्त्रीचे १०-१२ किलो वजन वाढल्यास तिच्या पोटी सूदृढ म्हणजेच ३ किलो चे बाळ जन्मास येते. परंतु समाजामध्ये या गरोदर स्त्रीया केवळ २ वेळेस आहार घेतात व रक्त वाढीच्या लोहाच्या गोळ्या खात नाहीत. त्यामुळे त्यांच्या पोटी कमी वजनाची बालके जन्मास येतात व अशा कमी वजनाच्या कुपोषित बालकांना साधारण श्रेणीमध्ये आणण्यासाठी कुटुंब व जिल्हयातील प्रशासकिय यंत्रणा प्रयत्न करित असते. म्हणुन यावर उपाय म्हणुन जळगांव जिल्हापरिषदेने गर्भसंस्कार केंद्र/मदर केअर सेंटर सुरु केले आहेत.

या गर्भसंस्कार केंद्र/मदर केअर सेंटर मध्ये ज्या गरोदर महिलेला ७वा, ८ वा व ९ वा महिना सुरु आहे अशा स्त्रियांना गावातुन मिळालेल्या लोक सहभागातुन एक वेळेचा अतिरिक्त आहार दिला जातो. तसेच दुपारी २ तास या गरोदर स्त्रिया अंगणवाडी केंद्रामध्ये आराम करित असतात. या २ तासांमध्ये त्यांना आहार व पोषणाबरोबर गर्भसंस्काराचे मार्गदर्शन, लोहयुक्त गोळ्यांचे प्रत्येक्षात सेवन, स्तनपाना विषयीची माहिती दिली जाते. जेणेकरुन या महिलांच्या पोटी जन्माला येणारे आपत्य हे ३ किलो चे असणार आहे. म्हणुन यासाठी जळगांव जिल्हयातील अंगणवाडी सेविकेने गावातुन लोक सहभागाच्या माध्यमातुन निधी जमा केला आहे व या निधीचा वापर गावातील गरोदर स्त्रियांच्या एकवेळच्या आहारासाठी केला जात आहे. या संपुर्ण निधीचे सनियंत्रण गावातील महिला बचत गटाच्या माध्यमातुन केले जात आहे. त्यामुळे गावातील गरोदर स्त्रियांच्या आरोग्य व पोषणाची जबाबदारी पुर्णतः गावाने स्विकारली असून अंगणवाडी सेविका यामध्ये सेवा देण्याचे काम करत आहे. अंगणवाडी केंद्रामधील या गर्भसंस्कार केंद्र/मदर केअर सेंटर मध्ये लाभ घेणाऱ्या गर्भवती महिलांकडुन या विषयाची माहिती इतर महिलांनाही दिली जात आहे. जेणेकरुन गावातील सर्व ० ते ६ वर्ष वयोगटातील मुले साधारण श्रेणीमध्ये राहण्यासाठी सामुहिक प्रयत्न केले जात आहे.